

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

453, 12.9.2024

Biroul permanent al Senatului

Bp. 264, 12.9.2024

445, 297, 440, 426
488, 467, 454.

Nr. 7839/2024

09-09-2024

Către:

DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 4 septembrie 2024

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru completarea și modificarea Ordonanței de urgență nr. 18 din 4 martie 2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (Bp. 349/2024);*
2. *Propunerea legislativă privind unele măsuri pentru promovarea screening-ului (Bp.336/2024);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alin. (6) și alin. (7) ale art. 104 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (Bp. 196/2024);*
4. *Propunerea legislativă modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (Bp. 331/2024);*
5. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (Bp. 264/2024);*
6. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp.318/2024);*
7. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal (Bp. 374/2024);*
8. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (Bp. 388/2024);*
9. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Bp. 352/2024).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

297 / 12.9.2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alin. (6) și alin. (7) ale art. 104 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, inițiată de domnul senator PSD Liviu Mazilu împreună cu un grup de parlamentari PSD (**Bp. 196/2024**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *art. 104 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul încetării de drept a contractelor de concesiune în situația în care nu se obțin autorizații/licențe într-un anumit termen de la semnarea contractului.

Actuala intervenție legislativă vizează o serie de modificări privind responsabilitățile și sarcinile concesionarilor serviciilor publice de distribuție a gazelor naturale, astfel încât să permită facilitarea realizării proiectelor de interes național și local.

De asemenea, proiectul de act normativ are în vedere și reglementarea unor aspecte care stabilesc regimul juridic al concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale și o serie de măsuri necesar a fi aplicate în cazul nerespectării termenelor de realizare a investițiilor asumate prin contractele de concesiune, precum și neobținerea autorizațiilor necesare în vederea demarării execuției obiectivelor de investiții asumate prin aceste contracte.

Potrivit *Expunerii de motive*, se impune intervenția legislativă de urgență pentru crearea unui cadru legislativ care să permită unităților administrativ teritoriale promovarea obiectivelor de investiții, prin Programul național de investiții „*Anghel Saligny*” în domeniile eligibile, astfel încât să se poată asigura accesul la servicii esențiale al întregii populații, creșterea calității vieții și evitarea riscului de depopulare în comunitățile subdezvoltate.

II. Observații

1. Ministerul Energiei deține calitatea de concedent, conform *Legii nr. 123/2012*, pentru contractele de concesiune a serviciului de distribuție gaze naturale în care S.C. Delgaz Grid S.A. și S.C. Distrigaz Sud Rețele S.R.L. dețin calitatea de concesionari (conform modificărilor aduse prin *Legea nr. 167/2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*).

Astfel, contractele de concesiune a serviciului de distribuție gaze naturale aflate în evidența Ministerului Energiei sunt în număr de: 85 de contracte încheiate cu S.C. Distrigaz Sud Rețele S.R.L. și 11 contracte încheiate cu S.C. Delgaz Grid S.A.

Menționăm faptul că, din cele 96 de contracte, fac parte contractele numărul 120/2005 și numărul 121/2005 care cuprindeau, la data semnării, un număr de 978 de localități (Delgaz Grid) și 560 localități (Distrigaz Sud Rețele).

Ulterior modificărilor legislative apărute în anul 2020, respectiv *Legea nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative*, ce a modificat prevederile art.104 alin. (6) din *Legea nr. 123/2012*, Ministerul Energiei a încheiat pentru aceste contracte acte adiționale cu cei doi concesionari, în sensul includerii tuturor localităților aparținătoare unei unități administrativ-teritoriale din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de distribuție gaze naturale era deja concesionat.

Totodată, în cadrul actelor adiționale a fost menționată prevederea art.138 alin. (1) lit. a) din *Legea 123/2012*:

„(1) Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, iar operarea urmând să se desfășoare în baza licenței de distribuție”.

În consecință, Ministerul Energiei a informat toate unitățile administrativ-teritoriale implicate asupra faptului că, pentru dezvoltarea rețelei de distribuție în zonele nou introduse în contractele de concesiune, era necesar să transmită un Studiu de fezabilitate către concesionar pentru ca acesta să poată face un calcul de eficiență și, totodată, să ia o decizie de dezvoltare în condițiile art. 138 din *Legea nr. 123/2012*.

În prezent, sunt foarte multe localități care au fost incluse prin actele adiționale semnate în luna martie 2021 în cadrul contractelor de concesiune amintite mai sus, pentru care, în lipsa SF-urilor retransmise de către UAT-uri nu s-au făcut studii tehnico-economice pentru a se stabili dacă este eficientă dezvoltarea lor, precum și localități pentru care s-au făcut calcule de eficiență de către concesionari și a rezultat ca fiind nerentabile pentru aceștia, drept pentru care cei doi concesionari nu au solicitat Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) emiterea de licențe de operare a sistemelor de distribuție gaze naturale.

În ceea ce privește propunerea de modificare a alin. (6) și (7) ale art. 104 al *Legii nr. 123/2012*, după modul în care este formulată, respectiv enunțul alin. (6¹) al art. 104 considerăm că se aplică numai contractelor de concesiune care vor fi semnate după adoptarea modificărilor propuse, iar sancțiunea încetării de drept a contractului va avea loc „în termen de un an de la data semnării contractului de concesiune”.

În consecință, apreciem că prevederile propunerii legislative în cauză nu se aplică contractelor de concesiune ale serviciului de distribuție a gazelor naturale derulate de către Ministerul Energiei.

În cazul în care modificările propuse, respectiv enunțul alin. (7¹) al art. 104 al *Legii nr.123/2012*, care include sintagma „nu obține autorizațiile/licențele” se vor aplica și contractelor de concesiune încheiate înainte de adoptarea propunerii legislative în cauză, prin urmare și contractelor derulate de Ministerul Energiei, efectele ar fi următoarele:

- rezilierea contractelor care au stat la baza privatizării Distrigaz Sud și Distrigaz Nord încheiate cu Distrigaz Sud Rețele S.R.L. și Delgaz Grid S.A. care vizează în prezent un număr de localități, împărțite pe concesionari, astfel:

a.) 1603 localități pentru DELGAZ GRID S.A.

b.) 923 localități pentru DISTRIGAZ SUD REȚELE SRL

- propunerea legislativă intră în contradicție cu prevederile art. 138 din cadrul *Legii nr. 123/2012*;

- în cazul rezilierii contractelor amintite ar fi trebuit identificate bunurile de retur, iar bunurile rămase neamortizate trebuiau compensate financiar de către statul român, conform prevederilor contractelor de concesiune;

- în cazul rezilierii, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei ar fi trebuit să desemneze un operator de distribuție a gazelor naturale pentru operarea unui sistem de distribuție în cazul, în care operatorului inițial i-a fost retrasă licența de distribuție sau a fost reziliat contractul de concesiune, cât și un furnizor de ultimă instanță, drept pentru care, datorită implicațiilor majore privind funcționarea sistemelor de distribuție gaze naturale.

2. Având în vedere conținutul concret al intervenției legislative propuse, menționăm că titlul trebuia să facă referire la completarea art. 104 din *Legea nr. 123/2012*.

3. Raportat la pct. 1 al articolului unic al inițiativei legislative, având în vedere faptul că încetarea de drept a contractului de concesiune poate produce prejudicii materiale ambelor părți, considerăm că trebuia stabilită o obligație de despăgubire în sarcina părții care se face vinovată de neobținerea autorizației. Observația este valabilă, similar, și pentru alin. (7¹) și (7⁴) propuse de inițiatori.

4. Potrivit pct. 1 și 2 de la articolul unic din inițiativa legislativă, prin care se introduc două noi alineate la art. 104 din *Legea nr. 123/2012*, se instituie încetarea de drept a contractelor de concesiune în ființă, în termen de 1 an de la semnarea acestora, ca urmare a neemiterii autorizației de înființare a sistemului de distribuție a gazelor naturale, respectiv a autorizațiilor/licențelor specifice, inclusiv în cazul extinderii sistemelor existente.

Pe fond, soluțiile legislative menționate mai sus sunt susceptibile de vicii de neconstituționalitate, fiind incompatibile cu *principiul neretroactivității legii*, consacrat în cuprinsul art. 15 alin. (2) din *Constituția României, republicată*.

Contractele de concesiune au fost încheiate pe o anumită durată, respectând toate prevederile legale în vigoare la data semnării acestora, drepturile și obligațiile părților fiind consemnate în cuprinsul acestora.

Intervenția asupra acestora afectează securitatea raporturilor juridice, stabilitatea și siguranța acestora.

5. Potrivit art. 6 alin. (2) din *Codul civil*: „*Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor*”, iar potrivit alin. (5) al aceluiași articol: „*Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare*”.

Astfel, instituirea prin lege a încetării de drept a contractului de concesiune, după trecerea unui anumit termen sau în cazul constatării neîndeplinirii anumitor condiții se poate dispune, la acest moment, numai pentru contractele ce se vor încheia după data intrării în vigoare a modificării legislative și care nu se află într-o etapă procedurală de atribuire în urma căreia deja s-au născut drepturi pentru concesionar.

Pentru contractele în derulare se poate institui un termen rezonabil în interiorul căruia părțile să facă demersurile în vederea respectării noilor condiții impuse de lege și numai dacă părțile nu se pot conforma, să intervină încetarea de drept a contractelor. Deci, în acest caz, încetarea operează pentru viitor, numai după respectarea drepturilor părților prin acordarea posibilității îndeplinirii noilor cerințe legale într-un termen rezonabil.

De asemenea, pentru a institui încetarea de drept a unor contracte trebuiau stabilite cazuri clare, obiective care conduc, la data constatării intervenției acestora, la încetarea de drept a contractelor.

În funcție de caracterul acestora, intervenția cauzei trebuia constatată sau dovedită.

În acest sens pasivitatea concedentului/concesionarului poate fi considerată o cauză care face imposibilă continuarea contractului, însă

trebuia dovedită, în timp ce cauzele tehnice sau juridice trebuiau constatate.

6. Potrivit art. 10 alin. (1) lit. h) din Normele metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții „Anghel Saligny”*, pentru categoria de investiții prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. e) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021*, aprobate prin *Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și ministrului energiei nr. 278/167/2022 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții "Anghel Saligny", pentru categoria de investiții prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea încheierii contractelor de finanțare, beneficiarii sunt obligați să încarce în platforma digitală copie după contractul de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale sau, după caz, copia actului de înființare a operatorului de utilități publice pentru alimentarea cu gaze naturale prin care se asigură gestiunea directă, dacă acestea există la data încărcării documentelor.

Potrivit art. 10 alin. (3¹), în situația în care la data încărcării documentelor prevăzute la art. 10 alin. (1) în platforma digitală, în zona în care se realizează obiectivul de investiții, serviciul de distribuție gaze naturale nu este concesionat și nici nu există operator prin care se asigură gestiunea directă, se poate încheia contract de finanțare, beneficiarul având obligația de a încărca copia contractului de concesiune sau copia actului de înființare a operatorului serviciului de utilitate publică prin care asigură gestiunea directă până la încheierea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor pentru obiectivul finanțat prin Program.

Astfel, până la finalizarea obiectivului de investiții finanțat prin program beneficiarul trebuia să aibă încheiat contract de concesiune sau să fi înființat serviciul de gestiune directă a distribuției gazelor naturale.

Sancțiunea pentru neîndeplinirea acestei obligații este restituirea integrală a sumelor transferate de la bugetul de stat în temeiul contractului de finanțare.

Prin faptul că se intenționează instituirea încetării de drept a contractelor existente în anumite condiții, ceea ce presupune reluarea

procedurii de atribuire a unui nou contract care, la rândul său, va fi supus condiției obținerii avizelor specifice în termen de 1 an, nu face decât să crească riscul privind inexistența unui contract de concesiune valabil până la întocmirea procesului - verbal de recepție la terminarea lucrărilor, punând beneficiarii în situația de a restitui bugetului de stat toate sumele primite. Considerăm că ar fi trebuit analizat dacă nu se poate gândi un sistem de constrângere a părților pentru situația în care intervine pasivitatea acestora, excluzând încetarea de drept a contractului, respectiv un sistem de soluții pentru rezolvarea problemelor tehnice și juridice. În acest fel nu este afectată finanțarea acordată prin Programul național de investiții „Anghel Saligny”.

În caz contrar, apreciem că nu se ajunge, în toate cazurile, la sprijinirea beneficiarilor în vederea realizării investițiilor prin program, conform mențiunilor din *Expunerea de motive*.

De altfel, considerăm că *Expunerea de motive* trebuia circumstanțiată, explicându-se în ce fel propunerea legislativă sprijină beneficiarii Programului național de investiții „Anghel Saligny”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

ANCA stință,
Ion-Mihail CIOACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului